گفت‌وگو با محمدجواد شرافت درباره نقش‌آفرینی شاعران آیینی در روزهای شور وحماسه

وقتی شاعران هم مبعوث می‌شوند

نیایش احمدی| در سال‌های اخیر، شعر آیینی بیش از هر زمان دیگری در متن رویدادهای اجتماعی، فرهنگی و حتی سیاسی جامعه ایران حضور داشته است. از مناسبت‌های مذهبی و آیینی گرفته تا روزهای بحران و جنگ، این نوع شعر همواره کوشیده میان ایمان، احساس، هویت ملی و تجربه زیسته مردم پیوند برقرار کند. در این گفت‌وگو، محمدجواد شرافت یکی از شاعران و فعالان برجسته این حوزه، به مهم‌ترین پرسش‌ها درباره وضعیت امروز شعر آیینی، چالش‌ها، ظرفیت‌ها و آینده آن پاسخ می‌دهد.

■در روزهای بحران و جنگ، شعر آیینی چه کارکردی پیدا می‌کند که در شرایط عادی کمتر دیده می‌شود؟

بسیاری از افراد، شعر آیینی را صرفاً به اشعار اهل‌بیتی و ولایی محدود می‌دانند، اما شعر آیینی دامنه‌ای بسیار گسترده‌تر دارد. از آنجا که این شعر از آیین و دین ما برمی‌آید و دین اسلام نیز دینی فطری و الهی است که برای همه شئون زندگی برنامه و راهکار دارد، هر شعری که به ارزش‌های الهی و انسانی بپردازد، در زمره شعر آیینی قرار می‌گیرد. با این نگاه، در روزهای جنگ و بحران، شعر آیینی نقشی پررنگ‌تر پیدا می‌کند. گاه این شعر به‌طور مستقیم وارد میدان می‌شود؛ چنان‌که در روزهای اخیر، بسیاری از شاعران با سرودن اشعاری درباره وطن، دین، آزادی، مقاومت، عزت و سربلندی، به روایت ایستادگی مردم پرداختند. از سوی دیگر، گاهی شاعر در قالب شعر ولایی، علوی یا عاشورایی به موضوع مقاومت می‌پردازد. برای نمونه، ممکن است شعری درباره حضرت امیرالمؤمنین(ع) سروده شود اما رویکرد آن مقابله با دشمنان دین و حمایت از جبهه حق باشد. در چنین آثاری، آنچه اهمیت دارد تنها موضوع شعر نیست، بلکه موضع و جهت‌گیری آن نیز اهمیت ویژه‌ای دارد.

■می‌توان گفت شعر آیینی در این دوره از یک قالب صرفاً مذهبی عبور کرده و به یک زبان مشترک ملی تبدیل شده است؟

وقتی می‌گوییم «حب‌الوطن من الایمان» و دوست داشتن سرزمین را امری فطری می‌دانیم، طبیعی است که سخن گفتن از خاک، مرز، پرچم، مردم و عشق به میهن نیز در ذیل شعر آیینی قرار گیرد. از این منظر، شعر آیینی می‌تواند به زبانی مشترک میان باورهای دینی و هویت ملی تبدیل شود. گاهی دچار یک دوقطبی نادرست شده‌ایم؛ به این معنا که موضوعات مذهبی، دینی و اهل‌بیتی را از موضوعات ملی و میهنی جدا دیده‌ایم، در حالی که چنین نگاهی را در بیانات رهبر شهید نمی‌بینیم. ایشان همواره مفاهیمی چون ایران، انقلاب و مذهب را در کنار یکدیگر مطرح کرده و نگاهشان به وطن، نگاهی دینی و نگاهشان به دین، نگاهی ملی بوده است. اما در جنگ اخیر، نوعی بیداری و تحول در نگاه‌ها شکل گرفت؛ بعثتی که پیش از هر چیز در زاویه دید شاعران رخ داد و آثار آن را می‌توان در فضای جامعه و در شعرهای سروده شده مشاهده کرد. نگاه به پرچم، وطن، مدافعان و حامیان کشور، نگاهی عمیق‌تر و جدی‌تر شد و بازتاب این تحول را به‌خوبی در آثار شاعران این روزها می‌توان دید.

■برخی معتقدند در روزهای جنگ، مردم بیش از تحلیل‌های سیاسی با نمادها و مفاهیم فرهنگی و اعتقادی ارتباط برقرار کردند. سهم شعر آیینی در این فرایند چه بود؟

اساساً کار شعر و هنر، نمادسازی و پرداختن به نمادهاست. نمادها گاهی یک مفهوم را به‌صورت غیرمستقیم منتقل می‌کنند و صرفاً گزارش یا تحلیل یک رویداد نیستند. مخاطب با دیدن یک نماد، که اغلب با دقت و ظرافت هنری انتخاب شده است، به مفاهیم و معانی عمیق‌تری راه پیدا می‌کند. در فضای شعر نیز نمادها کارکردی بسیار مهم دارند و این موضوع را در آثار روزهای اخیر به‌خوبی می‌توان مشاهده کرد. برای مثال، «مشت گره‌کرده» در بسیاری از اشعار و نوحه‌ها به نمادی از مقاومت، ایستادگی، استمرار مسیر و زنده بودن آرمان شهدا تبدیل شده است. این نماد توانسته باورها و روحیه جمعی را تقویت کند و الهام‌بخش شاعران و هنرمندان باشد. در واقع، شاعران در این مقطع تلاش کردند احساسات و دغدغه‌های مردم را در قالبی هنری و ماندگار بازآفرینی و با زبان نمادها، آنچه در دل جامعه جریان دارد را به شکلی اثرگذار بیان کنند.

■شعر آیینی چگونه می‌تواند میان هویت دینی و هویت ملی پیوند ایجاد کند؟

برای ایجاد پیوند میان هویت ملی و هویت دینی، ابتدا باید به این موضوع باور داشته باشیم؛ آن هم باوری عمیق. شناخت ما از معارف دینی گاهی بسیار محدود است و به همین دلیل نمی‌توانیم عمق اندیشه دینی را به‌درستی درک کنیم. در اندیشه دینی، حتی خاک نیز به دلایلی دارای قداست است و باید این مفاهیم را بشناسیم. در مقابل، هویت ملی نیز برای بسیاری از ما گاه در حد چند کلمه خلاصه می‌شود. بخشی از ناهماهنگی میان این دو هویت نیز ناشی از همین کمبود شناخت است. رهبر شهید عمیقاً به پیوند میان دین و میهن باور داشتند و به همین دلیل میان این دو ارتباط برقرار می‌کردند. ایشان هم دین را به‌خوبی می‌شناختند و هم ایران را. اگر باورهای فکری و دینی در وجود ما شکل بگیرد، به‌طور طبیعی در شعر نیز بازتاب پیدا می‌کند. اینکه تصور کنیم با خواندن چند کتاب می‌توان نگاه دینی و ملی را به شعر منتقل کرد، درست نیست؛ چراکه این مفاهیم باید در باور و اندیشه ما نهادینه شوند تا بتوانند در شعر نیز تأثیرگذار باشند.

> شعر آیینی زمانی به کمال نزدیک می‌شود که پس از فتح قلب‌ها، به عقل نیز برسد و مخاطب را به فکر وادارد به تعبیر دیگر، اگر شعر از مسیر قلب آغاز شود، می‌تواند به عقل هم برسد؛ اما از مسیر عقل، به‌تنهایی نمی‌توان به قلب راه پیدا کرد

■چرا شعر آیینی در رسانه‌ها اغلب به ماه محرم، رمضان یا مناسبت‌های مذهبی محدود می‌شود؟ آیا خود شاعران آیینی هم ناخواسته به این مناسبتی شدن دامن زده‌اند؟

در دوره‌های مختلف، شعر آیینی تنها به مناسبت‌های مذهبی محدود نبوده و برای همه فصل‌های زندگی و همه روزها و شب‌های سال حرف برای گفتن دارد. البته در برخی مناسبت‌ها، این درخت تنومند شاخه‌های پربارتری دارد؛ برای مثال، شعر عاشورایی در ماه‌های محرم و صفر در زندگی مردم ما حضوری پررنگ‌تر پیدا می‌کند. همان گونه که در این ایام می‌بینیم «باز این چه شورش است که در خلق عالم است» در جامعه طنین‌انداز می‌شود و شعر نیز جلوه بیشتری می‌یابد. اما این نباید موجب غفلت از دیگر شاخه‌های شعر آیینی شود. شاید یکی از دلایلی که امروز مخاطبان شعر آیینی کمتر از ظرفیت واقعی آن هستند، همین غفلت از برخی موضوعات و ظرفیت‌ها باشد. اگر نگاه ما به مفاهیم دینی جامع و عمیق باشد و وظایف شاعر را به‌درستی بشناسیم، افق‌های گسترده‌تری پیش روی شعر آیینی قرار می‌گیرد. در زندگی، اگر شاعر نسبت به مسائل زمانه اشراف داشته باشد، این آگاهی در شعر او نیز متجلی می‌شود.

■چرا بسیاری از آثار آیینی تنها در یک مقطع زمانی دیده می‌شوند و به حافظه فرهنگی جامعه راه پیدا نمی‌کنند؟

برخی شعرها، به‌اصطلاح «یک بار مصرف» نوشته می‌شوند؛ یعنی فقط برای همان اجرا یا همان مناسبت تولید شده‌اند. در چنین آثاری، شعر لایه‌های عمیق‌تر ندارد و از نظر عاطفی نیز آن قدر اثرگذار نیست که در ذهن و زبان مخاطب ماندگار شود.

البته وقتی از شعر صحبت می‌کنم، نوحه را هم در بسیاری از موارد در همین دسته قرار می‌دهم. برای نمونه، تسبیحات زهرا(س) خوانده شده توسط آقای مهدی رسولی را ببینید؛ این اثر هر سال شنیده می‌شود و محدود به یک بار اجرا نیست. بخشی از ماندگاری یا ناپایداری شعر به خود متن برمی‌گردد و به عوامل مختلفی بستگی دارد: از جمله فرم و ساختار قوی، محتوای عمیق، تخیل و تصویرسازی مناسب، موسیقی کلام یا استفاده از زبانی در سطح عالی. گاهی نیز شعر از نظر عاطفی چنان با مخاطب درگیر می‌شود که او را رها نمی‌کند و در ذهن و زبانش باقی می‌ماند.

■مشکل اصلی شعر آیینی امروز کمبود شاعر است یا کمبود مخاطب؟

نه کمبود شاعر داریم و نه کمبود مخاطب. اگر نگاه کنیم، در استان‌های مختلف شاعران خوب، فعال و مؤثر در حوزه شعر آیینی فراوان هستند و در همه شاخه‌های این شعر حضور دارند. در برخی شاخه‌ها مانند شعر عرفانی معاصر، این جریان کمی کمرنگ‌تر است و تعداد شاعران آن کمتر دیده می‌شود؛ اما در مجموع، چه در شعر روزگار ما و چه در شعر آیینی، با کمبود شاعر مواجه نیستیم.

از سوی دیگر، مخاطب هم وجود دارد. پیش از شرایط اخیر و حتی پیش از جنگ، در هیئت‌ها و محافل مذهبی، شعر آیینی جایگاه پررنگی داشته است. برای مثال، کنگره شعر عاشورای شیراز هر سال برگزار می‌شود و مخاطبان قابل توجهی هم در آن حضور پیدا می‌کنند. این نشان می‌دهد اگر شعر خوب باشد، مخاطب نیز وجود دارد.

بخش مهمی از این وضعیت، نتیجه تربیت و توجه رهبر شهید ما بوده است؛ ایشان در سال‌های مختلف برای شاعران وقت می‌گذاشتند، گاهی در چند نوبت در سال. این دیدارها سبب تقویت اعتمادبه‌نفس شاعران، جهت‌دهی فکری، معرفی الگوها و ایجاد یک جریان منسجم شد. خود ایشان نیز شاعر، شعرشناس، نکته‌سنج و ناقد بودند و این نگاه بر فضای شعر آیینی اثر جدی گذاشت. در نتیجه، امروز می‌توان گفت حاصل آن توجه‌ها، شکل‌گیری نسلی از شاعران توانمند و پرورش‌یافته در این مکتب فکری و ادبی است. از سوی دیگر، مردم نیز نشان داده‌اند شعر خوب را با شوق و حضور قلب می‌پذیرند.

■بزرگ‌ترین آسیب شعر آیینی امروز چیست؛ کلیشه، شعارزدگی یا تکرار؟

هر دو و حتی می‌توان موارد بیشتری را هم به آن اضافه کرد. اما مهم‌ترین آسیبی که می‌توان برای شعر آیینی در نظر گرفت، مباحث معرفتی است؛ این مسئله از سایر آسیب‌ها جدی‌تر است. اگر شاعر شناخت دقیق و عمیقی از موضوع نداشته باشد، گاهی ناخواسته حرف‌هایی می‌زند که پشتوانه مستند ندارد و حتی ممکن است برخلاف اصل دین باشد. البته در کنار این موضوع، نباید از جنبه‌های فنی نیز غافل شد.

شاعر آیینی باید تلاش کند شعرش از نظر شعریت در بالاترین سطح ممکن قرار بگیرد ولی آسیب اصلی همچنان در حوزه معرفت و شناخت است. اگر این بخش دچار ضعف باشد، ممکن است شاعر ناخواسته به جای تقویت پیام مورد نظر خود، موضعی اتخاذ کند که در نهایت علیه همان هدف اولیه‌اش تمام شود.

■به نظر شما، شعر آیینی زمانی موفق است که مردم را متأثر کند یا زمانی که بتواند مردم را به تفکر وادارد؟

کار اصلی شعر، ایجاد تأثر است. اگر شعر قرار باشد صرفاً به فلسفه تبدیل شود، تا حدی می‌توان گفت مرگ شعر اتفاق افتاده است؛ زیرا شعر اساساً با قلوب سروکار دارد، نه صرفاً با عقول. شعر؛ سخنرانی، جلسه درس دانشگاه یا کلاس حوزه علمیه نیست.

شعر موفق باید بتواند طیف‌های مختلف مخاطب را درگیر کند؛ از کودکانی که سواد چندانی ندارند تا افرادی با سطح بالای علمی. شعر آیینی زمانی به کمال نزدیک می‌شود که پس از فتح قلب‌ها، به عقل نیز برسد و مخاطب را به فکر وادارد. به تعبیر دیگر، اگر شعر از مسیر قلب آغاز شود، می‌تواند به عقل هم برسد؛ اما از مسیر عقل، به‌تنهایی نمی‌توان به قلب راه پیدا کرد.

در این میان، اولویت با تأثیرگذاری عاطفی است. آنجا که فقط در سطح احساس باقی مانده‌ایم، بخشی از اثرگذاری را از دست داده‌ایم و آنجا هم که صرفاً به عقل پرداخته شده، استمرار و ماندگاری کمتر شده است. بنابراین می‌توان گفت شعر آیینی موفق، شعری است که این دو ساحت را در کنار هم داشته باشد؛ اما آغاز آن باید از عاطفه و تأثیر بر قلب باشد و سپس به سطح اندیشه و تفکر برسد.

« تجدید آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای با ارزیابی فشرده » نوبت دوم

شرکت آب و فاضلاب استان خراسان رضوی در نظر دارد مناقصه عمومی یک مرحله ای با ارزیابی فشرده با موضوعات ذیل از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان مناقصه عمومی، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد ولازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور ودریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار فراخوان در سامانه ۱۴۰۵/۰۴/۲۳ باشد . اطلاعات واسناد و دعوتنامه مناقصه عمومی موضوع فوق الذکراز طریق سامانه ستاد به مناقصه گران ارسال خواهد شد. .

ردیف	موضوع مناقصه	شماره فراخوان	مبلغ برآورد کار	میزان تضمین شرکت در مناقصه
۱	تجدید آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای با ارزیابی فشرده طرح آبرسانی مَشکان شهرستان خوشاب	۲۰۰۵۰۰۱۴۴۶۰۰۰۱۲۱	۴۰/۸۲۳/۱۰۷/۰۴۱ ریال چهل میلیارد و هشتصد و بیست و سه میلیون و یکصد و هفت هزار و چهل و یک ریال	۲.۰۵۱.۱۵۵.۳۵۲ ریال دو میلیارد و چهل و یک میلیون و یکصد و پنجاه و پنج هزار و سیصد و پنجاه و دو ریال

دفتر روابط عمومی و آموزش همگانی شرکت آب و فاضلاب استان خراسان رضوی سایت اینترنتی : www.abfakhorasan.ir

۱۴۰۵۰۶۷۴۰

دعوتنامه تشکیل مجمع عمومی فوق العاده نوبت سوم

جلسه مجمع عمومی فوق العاده نوبت سوم شرکت تعاونی آب بران کشمش طلایی زیارت به شماره ثبت **۸۹۱** و شناسه ملی **۱۰۸۶۱۳۵۰۹۹۰** راس ساعت **۹** صبح روز یکشنبه مورخ **۱۴۰۵/۰۵/۰۴** در محل شهر زیارت بلوار ولی عصر مسجد امام رضا (ع) برگزار می گردد .از کلیه اعضای شرکت تعاونی دعوت میشود جهت اتخاذ تصمیم نسبت به موضوعات ذیل با در دست کارت شناسایی راس ساعت و موعد مقرر در محل مذکور حضور بهم رسانند و یا وکیل نماینده خود را کتبا جهت حضور معرفی نمایند .

دستور جلسه : ۱- تصویب اساسنامه جدید شرکت
۲- تغییر ماده ۳۶ اساسنامه قدیم(تغییر ماده ۲۲ اساسنامه شرکت)
۳- تغییر ماده ۶ اساسنامه شرکت

تاریخ انتشار : ۱۴۰۵.۰۴.۲۴

هیئت مدیره تعاونی

۱۴۰۵۰۶۷۵۹ ف

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت توسعه نوید فجر (درحال تصفیه)سهامی خاص به شماره ثبت ۳۰۵۸۷–نوبت دوم

پیرو آگهی مورخ ۱۴۰۵/۳/۹ دعوت نوبت اول مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام و عدم تشکیل جلسه مجمع عمومی بدلیل عدم نصاب ماده ۱۰۱ل.ا.ق.ت در تاریخ ۱۴۰۵/۴/۱۷، لذا از کلیه سهامداران شرکت منحله فوق دعوت می شود در جلسه نوبت دوم مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت در تاریخ ۱۴۰۵/۶/۳ ساعت۱۹ درآدرس مشهد خ کوهسنگی ۶ چهارراه اول چپ مقابل داروخانه دکتر غفاری پ۱۴ ط۳ واحد۵ حضور بهم رسانند.

دستور جلسه:
۱-استماع گزارش هیات تصفیه و ناظر
۲-تمدید مدت تصفیه شرکت
۲-تعیین هیات تصفیه و ناظر جدید شرکت

هیات‌تصفیه

۱۴۰۵۰۶۷۹۱ ب

فراخوان برگزاری مزایده عمومی

بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان سمنان در نظر دارد، به شرح ذیل از طریق فراخوان نسبت به برگزاری مزایده عمومی اقدام نماید .

الف - فروش یک (۱) واحد مغازه با کاربری تجاری به مساحت و مشخصات مندرج دراسناد مزایده واقع در روستای ابراهیم آباد علیا شهرستان میامی.

از کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی علاقمند به شرکت در مزایده دعوت می نماید برای دریافت اسناد مزایده از تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۸ به آدرس های ذیل مراجعه نمایند.

۱ - سمنان بلوار ۱۷ شهریور روبروی کلینیک دندانپزشکی ساختمان ۱۲۳ بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان سمنان امور قراردادها تلفن : ۳۱۶۲۰۲۴۸

۲ - میامی - میدان بسیج - بنیاد مسکن انقلاب اسلامی شهرستان میامی تلفن ۷-۳۲۶۲۲۰۰۶

بدیهی است ارائه قیمت و مدارک تکمیل شده هیچگونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد .

شناسه آگهی ۲۲۲۷۵۳۲

روابط عمومی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان سمنان

۱۴۰۵۰۶۷۵۷ ف

آگهی دعوت سهامداران شرکت گلاب نوش البرز (سهامی خاص)

ثبت شده به شماره ۷۲۲۷ و شناسه ملی ۱۰۹۸۰۰۵۹۲۲۶

جهت تشکیل مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده

بدینوسیله ازکلیه سهامداران شرکت دعوت می شود تا در جلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده شرکت که در رأس ساعت ۱۱ صبح مورخ ۱۴۰۵/۰۵/۱۸ به نشانی محل دفتر شرکت واقع در قزوین-خیابان شهید انصاری جدید-نبش بن بست مؤمنی -جنب خشکبار تهران-ساختمان N۱۰ کدپستی : ۳۴۱۸۸۷۶۶۹۹ برگزار می گردد، حضور بهم رسانید .

دستور جلسه :
۱-استماع گزارش هیئت مدیره وبازرس قانونی درخصوص فعالیت شرکت درسال ۱۴۰۴
۲-تصویب ترازنامه سود و زیان منتهی به ۱۴۰۴/۱۲/۲۹
۳-انتخاب بازرسان شرکت
۴-سایر مواردکه در صلاحیت مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده باشد .

هیئت مدیره شرکت گلاب نوش البرز

۱۴۰۵۰۶۸۱۲ ف

آگهی مجمع عمومی عادی و فوق العاده شرکت با دران پارس نیرو گستر خاوران (سهامی عام) نوبت اول به شماره ثبت ۴۶۱۵۶

تاریخ برگزاری: ۱۴۰۵/۰۵/۱۰ - ساعت ۱۶
مکان : تهران - اتوبان کردستان - پل ملاصدرا - برج فرهاد - طبقه سوم - سالن اجتماعات

دستور جلسه
۱- انتخاب اعضا هیئت مدیره جدید
۲- انتخاب بازرس اصلی و علی البدل
۳- تغییر آدرس رسمی شرکت
۴- گزارش عملکرد
۵- اصلاحات اساسنامه ، هیئت مدیره

تلفن : ۰۹۰۲۴۴۴۳۰۰۲ - ۰۹۳۶۸۳۸۷۵۲۸ - ۰۲۱-۲۶۸۷۶۰۱۷

هیات مدیره شرکت

۱۴۰۵۰۶۷۸۸ ب